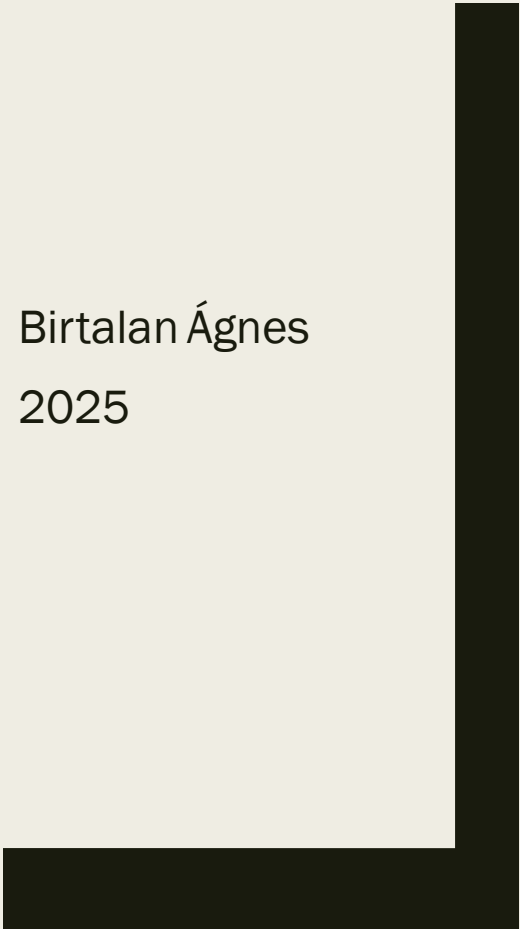

BUDDHIZMUS
A KORYŎ IDŐSZAKBAN
(918-1392)
A NAGY KÁNON
ÉS
CHINUL MESTER
TEVÉKENYSÉGE

Birtalan Ágnes
2025

Alapfogalmak (lásd még az előző tananyagnál is)

- *samādhi*
- *prajñā*
- *sangha*
- *dhyāna*
- *ekayāna*,
- *triyāna*,
- *Tathāgatagarbha*,
- *upāya*
- *Tripitaka*

Szakirodalmi tájékoztató

- Buswell, Robert E., Jr.: Chinul's Alternative Vision of Kanhwa Sŏn and its Implications for Sudden Awakening/Gradual Cultivation. In: *Pojo sasang* 4. (1990) 423–447.
- Buswell, Robert E., Jr.: Chinul's Ambivalent Critique of Radical Subitism in Korean Sŏn. In: *Journal of the International Association of Buddhist Studies* 12./2. (1989) 20–44.
- Buswell, Robert E. Jr.: *The Zen Monastic Experience. Buddhist Practice in Contemporary Korea*. Princeton, University Press 1992.
- Buswell, Robert E. Jr.: *Tracing Back the Radiance. Chinul's Korean Way of Zen*. Honolulu, University of Hawaii Press 1991.
- *Pyŏghwa-ro ponŭn pulgyo iyagi*. Seoul, s. n. 1996. [Falra festett buddhista narratívák]

A hoguk sasang (részletesen, cf. Birtalan: Hoguk pulgyo ...)

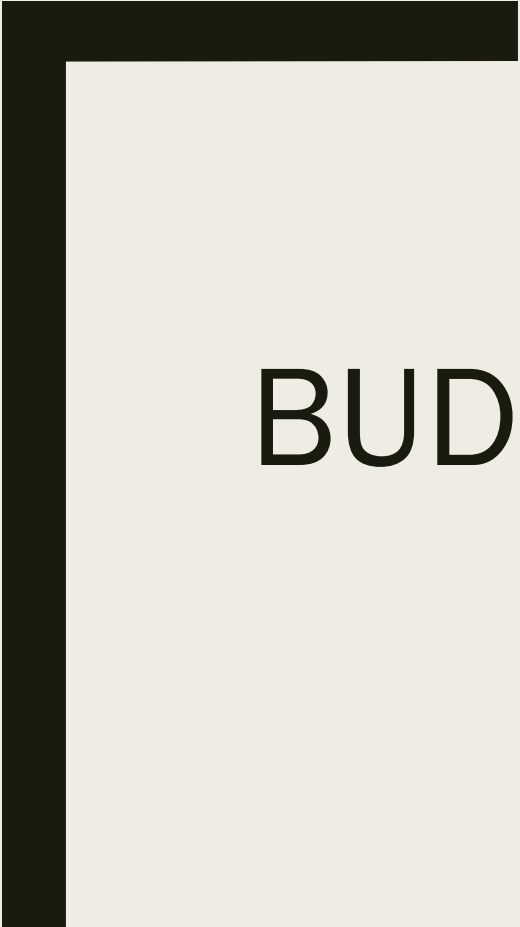
- Buddhizmus „nemzeti vallás, ideológia”, állam által támogatott, és az államot védelmező (*hoguk sasang*).
- Előzmények, uralkodói minták (*cakravartin* „tankirály” ideológia): Koguryőban Koguyang király IV. sz. (uralk. 384-391), Paekchében Mu király (uralk. 600-641);
- Maitreya kultusz, cf. Shilla és a *hwarang*.
- A mahájána buddhizmus tejedése, a szútrák fontossága:
- ***Inwang-hoguk-panya-gyöng*** „Ha az embereket veszély fenyegeti, mint támadás, járványok, szárazság, áradás, akkor az uralkodónak ezt a szútrát kell olvasgatnia, új szentélyeket nyitnia, ahol az emberek áldozatot mutathatnak be, imádkozhatnak. Ha e szerint történik, akkor a Buddhák és a bódhiszattvák örökre védelmükbe veszik az országot.”

- A szerzetesek szerepe: udvari tanácsadók (de nem testületként), *wangsa*, *kuksa*, *söng-gwan* 958.
- A buddhista egyház az állam kulcsszervezete ugyanakkor a vizsgarendszer alapján az állam ellenőrzést is gyakorol; Kwangjong király (uralk. 949-975) vezette be a vizsgáknak a konfucianizmushoz hasonló rendszerét (X. sz. második fele): külön rendszer a *Kyo* – és a *Sön* számára. *Söngt'ong* - *sönsa* magasabb mint a konfuciánus rangok.
- NB! a X. században még a konfuciánus hivatalnokok elsősorban az állami tisztviselők,
- A buddhisták kezében az elit szellemi nevelése (*wangsa*).

A buddhizmus adminisztratív pozíciókban

A buddhizmus koreai arculata a Koryŏ időszakban

- A cél, a különböző iskolák, irányzatok egységesítése.
- Kwangjong király (cf. fentebb) a *Chŏngt'ae-jong* égisze alatt egyesíti az eltérő irányzatokat. Nevezetes szerzetesek: Chegwan (?-970), műve például a *Ch'önt'ae sagyo-ŭi*, célja a Tientai iskola újjászervezése; Ŭitong (927-988) Koryŏ Tientai pátriárka volt.
- XI. sz. Ŭich'on (1055-1101) tudós szerzetes (uralkodói családból származik; Munjong király (uralk. 1046-1083) fia); 15 éves korában a Sung Birodalomba megy tanulni; a *Hwaŏm-jong* és a *Sŏn* egyesítése a célja, de csak még erőteljesebb széttagolódás az eredmény.
- A Chŏngt'ae-jong a VI. századi kínai Tientai/Tiantai (天台) iskola koreai változata.
- A koreai Hwaŏm a kínai Huayen/Huayan (華嚴宗) – kínai buddhista iskola, mely 7. században formálódott önálló ágga – tanításain alapul.
- A koreai Sŏn a kínai Chan (禪) tanítások (kialakulásának kezdetét az 5. századra datálják) alapján formálódott és lett meghatározó irányzattá (számos iskolával) Koreában.

A KOREAI BUDDHISTA KÁNÓN

Internetes anyagok

- A *hwa tou* módszerről:
http://www.chinabuddhismencyclopedia.com/en/index.php/Hua_Tou (2020.04.07.)
- A *Tripitaka Koreán*áról, történetéről, a hozzá kapcsolódó híres „könyvhordás” rituáléről készült összefoglaló film:
<https://www.youtube.com/watch?v=qhKiTPzDu5E> (2020.04.16.)
- A nyomódúcok elkészítéséről és a nyomtatás folyamatáról szóló film: <https://www.youtube.com/watch?v=1DsyR9jrwL8> (2020.04.08.)
- Bejegyzés a UNESCO Világörökség (Memory of World) részeként (2007):
http://www.unesco.org/new/fileadmin/MULTIMEDIA/HQ/CI/CI/pdf/mow/nomination_forms/korea_tripitaka.pdf (2020.04.16.)
- Nak Choon Paik (L. George Paik) a *Tripitaka Koreán*áról szóló részletes tanulmányának teljes szövege (Royal Asiatic Society Korea Branch):
http://www.raskb.com/transactions/VOL32/KORS0749D_VOL32.pdf (2020.04.16.) (a honlap – ha még nem ismernék – nagyon hasznos a koreanistáknak)

- A buddhista kánonikus szövegeknek több gyűjteménye is létezik, az alap a *Tripiṭaka*, melynek részei:
- 1. *Vinaya Piṭaka*: szerzetesi regula és a szangha szerveződése, a későbbi buddhista egyház kialakulásának alapja.
- 2. *Sutra Piṭaka*: tantörténetek, morális tanítások, gyakorlatok különböző műfajokban.
- 3. *Abhidharma Piṭaka*: traktátusok, kommentárok, filozófiai értelezések, rituálék.

A „Hármas Kosár” (*Sam Chang* 三藏)

- Nevezik még *Koryŏ Taejanggyŏng* (高麗大藏經)-nak is.
- Az első nagy kánon a *Ch'ojo changgyŏng* v. *Koryŏ changgyŏng*: (1087-re készült el); a Liao támadást követően újabb sorozatot kíván szerkesztetni az uralkodó elit.
- Puin-sa kolostorba kerül, de a mongol támadás során elpusztul (1232 vagy 1234).
- Forrásai: a Song Kína (960-1279) Kánonja, és a Kitaj (Liao 916-1125) Kánon-változat.
- A második nagy kánon (1236-1251 között készül); 1398-ban átköltöztetik mai helyére a Haein-sa kolostorba.

*Tripitaka
Koreana
(Palman
Taejanggyŏng
八萬大藏經)*

Haeinsa

Forrás:

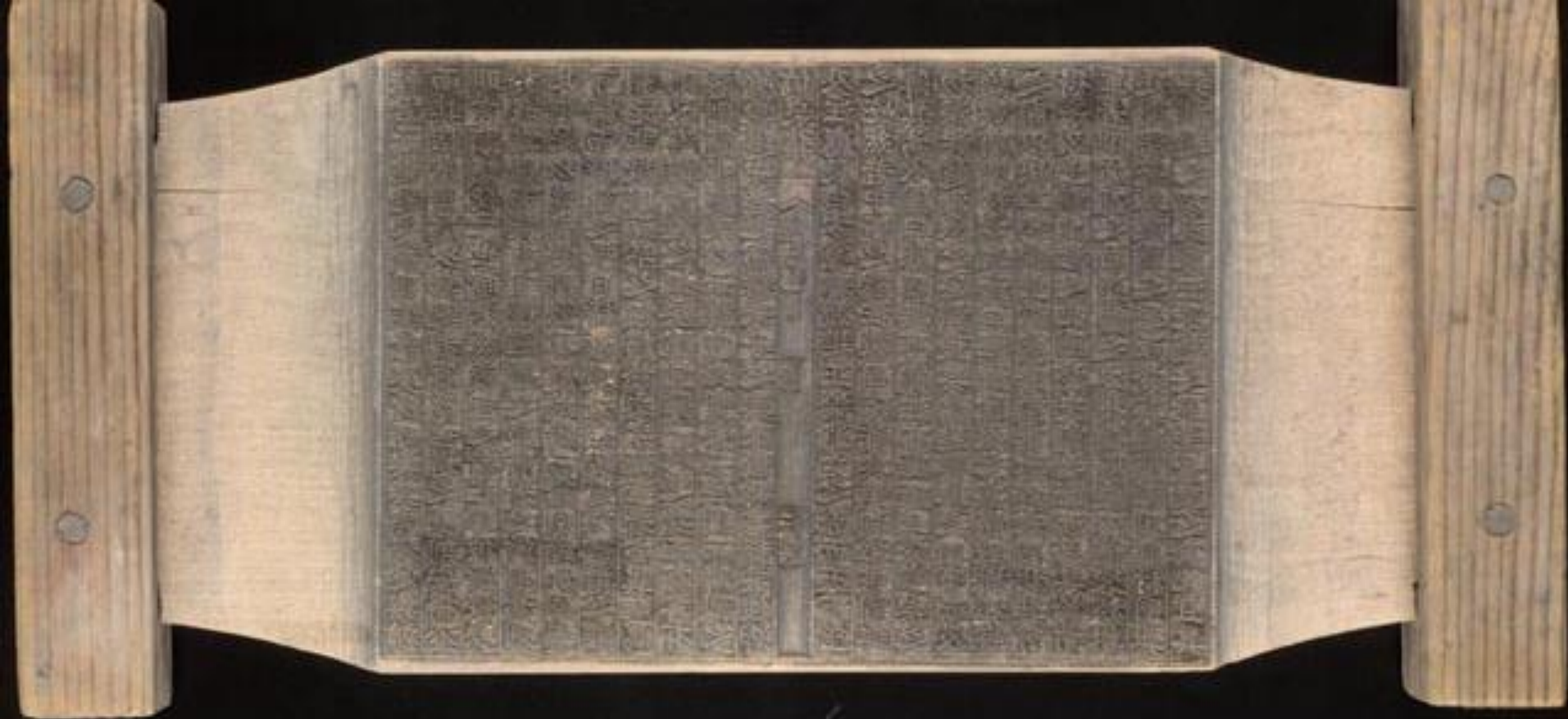
http://www.antiquealive.com/Korea_Tour/World_Heritage_Site/Haeinsa_Temple_Janggyeong_Panjeon.html
(2020.04.11.)

Néhány adat

- 81.258 nyomódúc (kánonikus szövegek)
- 5.987 nyomódúc (apokrif? Szövegek)

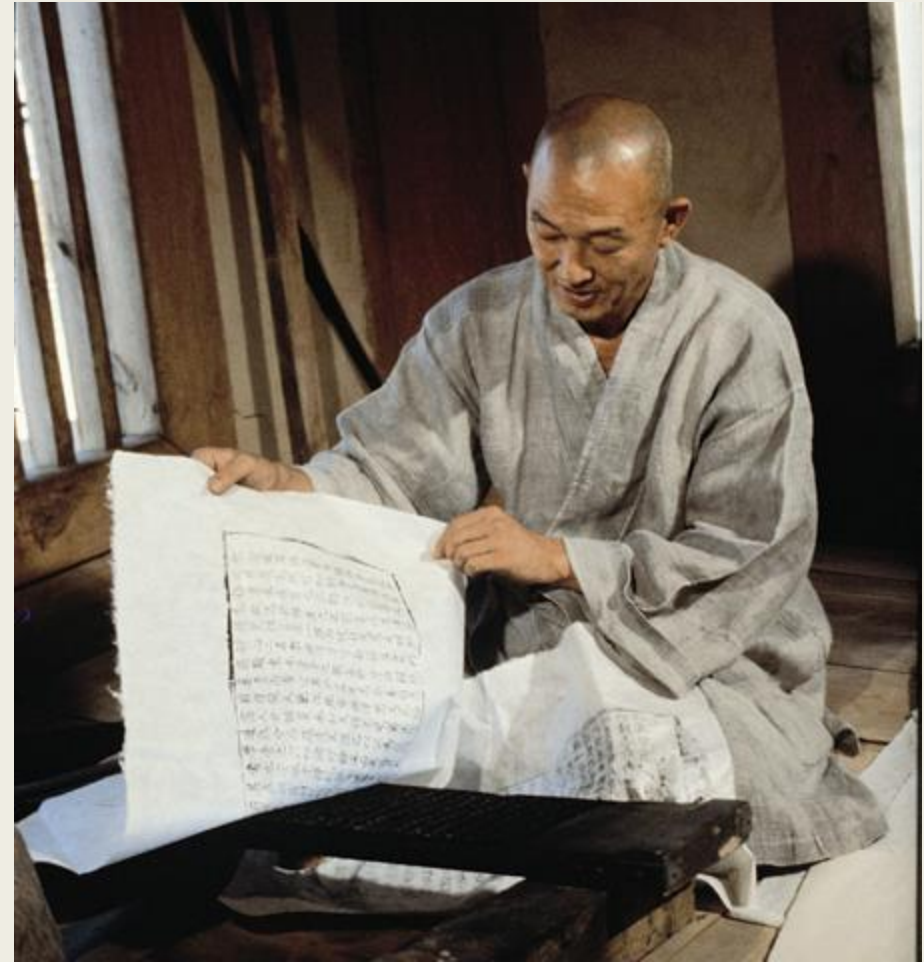
- A kép forrása: <http://khhbuddhist.blogspot.com/2011/11/anniversary-celebrations-to-highlight.html> (2020.04.07.)

EREDETI NYOMÓDÚC

Forrás: http://www.antiquealive.com/Korea_Tour/World_Heritage_Site/Haeinsa_Temple_Janggyeong_Panjeon.html (2020.04.16.)

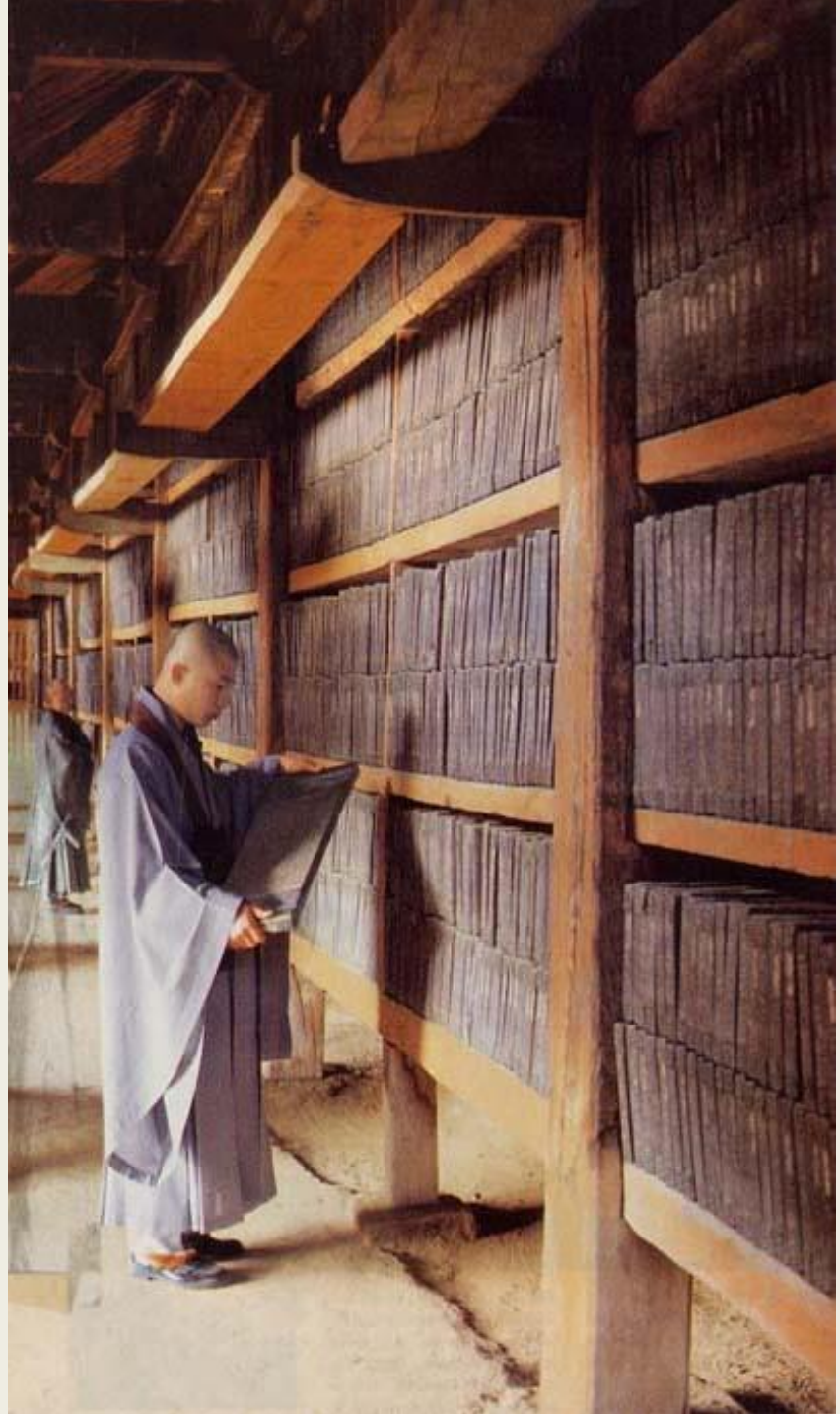

- Forrás: http://www.antiquealive.com/Korea_Tour/World_Heritage_Site/Haeinsa_Temple_Janggyeong_Panjeon.html (2020.04.11.)

TÁROLÁS A
HAEINSA
KOLOSTORBAN

Az eredeti
szövegtáblák
tanulmányoz
hatóak ma is

Chinul (1158-1210)

지눌 知訥 *Pojo kuksa*

- 1182 leteszi a Sŏn vizsgáit, célja a *kyŏlsa* - a Sŏn és a Kyo egyesítése
- vándorszerzetes Chiri-san hegységben
- *hwadu* – (kínai *hua-tou* 話頭) módszer
- a *sangha* válsága miatt létrehozza a *Samādhi* és *prajñā* társaságot
- A Sŏnggwangsa kolostorban tanít
- Tanításának fontos eleme a “fokozatos és hirtelen” princípium: az elme fokozatos művelése és a hirtelen megvilágosodás
- A jelenlegi legfontosabb buddhista rend, a Chogye alapítója.

Pojo Chinul oktatási módszere

■ Forrás:

<https://buddhismnow.com/2010/08/24/chinul/> (2020.04.11.)